

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. II

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

Vm natus est ihesus
 Post immaculata
 gine ptus quo uterq
 dno humme plenus
 salus iudaie signo deu
 homie q p fudit inter
 ob puzis cubili latibias et p p p
 angu stas in quibz m finta maie stes
 ma brie qruceobus stabulabat vnde
 pondee ad ubera et villu patit deus
 in volunta pamaie repente nauit de
 celo etis p dno effulps et totus mudi
 dissipata caligine noctem gntit mdie
 ut dies celaret i nocte vnde eivn
 dicit Cum ergo natus est ihesus
 bethleem iude **Remigius** In p p r o
 aut huius civ te leas tria pome p m
 cu dicit Cum ihus natus est laudat
 ut in bethleem iude epus ad addidit
 In diebus herodis regis et hec ta
 ad confirmatoz narrandi rei ponit
Jo m sup matthm Putamus aut ab
 civ ta p m e d i t o s t e d i t m h e b r a e o l o
 g m q i u d e n o i u d e e q e e m a l i a p
 g e n t i u b e t h l e e m u t a d d i s t i n c t i o n e m
 h i c i u d e e p o n e t u r i u d e a u t i d a r c o
 s t r i b u t q u i a e t e s t e t a l i a b e t h l e e m
 i n i u d e a s t r u e l e g m q m l i b r o i h u s f l y
 n a u e **Glosa** Due em bethleem s t
 a l t a q m t e r r a b a b i l o n a l t a q m e t r a
 i u d a q p u s v a c a t a e e s t i t a **Aug**
De cor civ De civitate aut beth
 leem ay lucas q p s e n t i u t s e d q u o
 a u t q u a c a u s a a d a r m v e n i t i o s e p h
 e t m a l a l i c a s e x p o n i t a y p r i m i t a t
 f r o n t a d e m a g i s a b o r i e n t e v e n e t i
 b u s l u c a s t r a c t a y d i c i t **Cris** S e d
 v i d e a m q u o d a d u t i l i t a t e m r e p r i a t
 q e i v t a e p u s d e s i g n a t q u o x p u s n a s t
 d i c e b q n d i e b u s h e r o d i s r e g i s q d
 d i c i t u t p p h a m d a n y e l i s i m p l e t a
 d e m u n d e t q u e p o s t s e p t i m a n a s h o
 a n n a r p p m n a s t u r q e p r e d i c a t
 N a m e p i l l o t e u s q u a d r e g n u h e r o
 d i s h o s s e p t i m a n a s a m p o s t m a t
 v e l i o q p d u i j u d a i c a g e n s s u b i
 d a i a s r e g i b u s q u o s p e c c a t o i b u s t e
 n e b a t q p h e i n t e c e b a m a d r e m e d i u
 e i u s n u c a u t q n l e p d e i s u b p t a t e

regis iniqui tenebat et iusticia dei s
 dnaco romana pmebat natus xpus
 q magna deperitibilis in firmitas me
 dia artificotem qrebat **Vabamus**
 Vel id regis alienigene meione fecit
 ut adimpleret pphia que ait Non au
 fetur scptrid de iuda Nec dux de fe
 more eius donec veniat qui m t e d y
 est **Ambr** sup lucam fert aut q y d u
 mei latrones a bethalonem mgressi an
 tipatrid in ter alias adduxerit capti
 tuu hys igit mbutus mstis iudoz
 hircano iudee regi amicia copula
 que yse ad pompeiu hircanus dicit
 et quia legatore fructus potius est p
 cam gram ptem regni affectavit ad
 cis aut antipatro filius eius herodes
 sub antonio senatus qfules iudeis
 regnare pceptus est in quo claret
 herodem nulla affinitate gms iudoz
 regno que ppe **Cyrrillus** in om dicit
 aut herodis regis dignitate addens
 quia et alius fuit herodes qui iohem
 m f e c i t **Cris** sup ay Cum go h t p e
 natus est t t e m a g i v e n i t h o r e
 c o n f e s s i m u t n a t u s e m a g n u d e u o s
 t e n d e n t e s m h o i s p u u l o **Vabamus**
 a m a g i s t q u i d e s i n g u l i s r e b u s p h i l o
 s o p h a n t s e d p m o q u o s m a g o s p m a l o
 f i a s a c c i p i t q u i a l i e t a m h e n t a p u t
 g e n t e m s u o d o q s i n t p h i c h a l d e o r
 e t a d h u o i a r t i s s t a z r e g e s q u a q e t
 p n a p e s e i u s g e n t i s o m n i a f a c i t e t
 i p i o r t i d m e l l o p e r a t **Aug** in p a e
De epypha illi aut quid fuit m p
 p m a e g e n t i u i s t i t a t e p a s t o r e s m a g i
 g e n t i l e s i l l i p p e i s t i l o n g e v t q t n
 a d a n g u l a r e l a p i d e m g a u r r e u t m a i
 f e s t a t u s e e r g o i h u s n e c d u c t u s n e c
 u s t i s p u a l e t n a m p i c a m i n r e p r i a t a t e
 p a s t o r e t m p r e t a s i n s a a r l e g u s m a
 g o s v t r o s s i b i l a p i s t o a n g u l a r i s
 a t t h u t q u e r e t q u i a v e n i t s a u l t a
 e l i g e r e u t c o n f i n d e t s a p i e n t e s q
 n o v o c a r e i u s t o s s e d p e c c a t o r e s u t
 n u l l u s m a g n u s s u p b i r e t n i l l u s m f m
 d e s p e r a r e t **Glosa** h i j a u t m a g i

reges sunt qui et tam multa obtulisse
 dicitur non ideo non plures sui quod tres fuisse
 pbantur sed ut per eos gentes que ex eis
 filijs nate sunt venturae ad fidem pfigu-
 rantur ut tot sunt principes qui mltos
 duxerunt in suo comitatu venit aute
 non per amur quod tunc invenit in egipto
 non in ppepio sed xvij die ad videndum
 aut in venient de ab oriente **Vemigius**
 Scand e aut quia vana est de magis
 opmo quidam em dicit eos fuisse cal-
 deos Caldei em stellam ydeco colebant
 et idcirco dixerunt quod mutipatus corp
 deus unde omi deu natus pfas eos fu-
 issa Non nulli dicit illos fuisse nepo-
 tes balaam quod magis est credendum Ba-
 laam em int ceta q ~~phat~~ phant
 dixit dicitur stella coracob illi no
 hntes hanc yphat mox ut viderunt
 stellam novam intellexerunt regem natu
 et venit **Immo** Et sic hanc stel-
 lam futuram vaticinio balaam notant
 eius erant successores Sed querend
 e si caldei uel perse aut de vltimis
 fimbis hie sunt qm in tam spacio
 vltis venire potant **Vemigius** Sed
 sciend est q aliqui solent dicit q pu-
 er qui tunc natus est in tam breui spa-
 tempis de vltimis fimbis hie eos ad
 se pducere potuit **Glosa** vel no mi-
 rand eos in xvij diebus venisse betu-
 leem cu equos arabicos dromedales
 hrent qui sibi p veloces aditer **Crisp**
 vel p venient an nativitate xpi pfa-
 sint et stella eos pcedebat et nax esta
 nax patris defecit imperis corp **Vemigius**
 vel si sunt successores balaam / regis
 istos non longe distat a tra p m pto
 idcirco in tam breui spacio ipis vltm
 venire potunt Sed tunc quend e que
 eivra dicit eos ab oriente venisse qd id
 e quia ab illa regione venit q morien-
 tali pte iudeis pnta e pulchre aut ipi
 ab oriente venisse dnt quia omes qui
 addeu venunt ab ipis et p ipm venunt
 spe em e oriens fm illud Ecce vn-
 oriens nome eius **Crisp sup mathm**

Vel ab oriente venit vñ dies natus
 inde inicu fides pcessit q fides lunc
 e atq ab oriente ergo venit sed vltis
Vemigius Quia dñs ibi natus no
 cet quia licet agnoscent ipus nati-
 locu tame no cognovit qm regia ci-
 vitas erat et ceciderunt q talis puer
 no msi in urbe regia nati debuisset sine
 id venit ut ad implet q scriptu e
 De spon coiuur loy et vbi dñm dentm
 quia i pmo amiaata e xpus sine ut
 studio magoro dampnare pgrita uida
 venit ergo vltis dicitur vbi e qui na-
 tus est rex iudeor **Augustinus in pte**
De epiphania Cum aut multi nati
 cent atq defuncti cent reges iudeor
 mng quequid corp ad adorand magi q
 fuerit quia nec queq corp de celo lapre
 diderunt no itaq regi iudeor quales
 e illis plebant hnt tame magnu ho-
 nozem longm qui alie mgene ab eorid
 regno p pntu cotinui eia asf debent
 arbitrant sed talem nati didicant ma-
 adorand se salutem q pntm deu est q
 secutores immi me dubitarent Reg
 em etas erat salim cui adulaco hna
 furet no de mchis purpura no incipi-
 te dyadema fulgebant no pompa simul-
 lanau no tior coctus no glorioz fama
 plioz hos ad eu amos ex remotis ti-
 tu tanto voto supplicaco attraxerat
 iacebat in pna puer ortu recens / ex
 ignis corpe apatu qtempabil sed mag-
 ni aliquid latebat in pnt q illi homines
 pntie gentiu non terra portante sed
 celo navante didicant pnde sequit
 vidm em stella eius in oriente Anni-
 rane et mirrogant credue et qru-
 tamq signatos eos qui ambulant p
 fidem et despdant spem **Greg i om**
 Scand aut e q pri stillamste hca
 qui nati vni queq homines sub pntico-
 bus stellis putant h m aduicorid sui
 eroris assimue q noua stella exort
 cu dñs in carne appuit eius fuisse
 factu cand q appuit stellam putant
Aug q faustū Et fm faustū hic stel-
 la induat que confirmat genesim
 ut vitz genesi dñm h magis mutipai

possit q̄ oīum **gḡ in om̄i** Sed asidelui
cordibus ut ee aliquid factū dicant **aug**
Nam homines q̄ factū audiūt vstra
ta loquendi consuetudine nō intelligūt
nisi vni possibilibus sūderis qualis est q̄
quis nascit̄ sūcē concipit̄ q̄ aliqui alienat̄
adei voluntate et hī ab aīdibz om̄i re
pellendi s̄ qui qualitatibz deors voluntate
ē cultores Aliqui vno stellas putant
hīc hanc p̄tate tradita sibi a sūma dei
p̄tate qui magna celo faciūt Tūria hū
cūq̄ velud splēdidissima cura opman
stella faciēda decreui qualia p̄ aliq̄
tūna ciuitas decreuisset q̄m hūano de
mence fiat cūtēda **Gr̄ sup̄ mat̄m**
Si aliquis adulter et homicida fiat p̄
stella magna ē impūtas illas stellas
magis aut illas qui creauit stellas
Nam ad p̄t̄ p̄t̄us futurorū deus / ex quo
tanta impūtas futura erat p̄ stellas si
noliūt emēdācē non ē bonus Si aut au
liūt et non potuit impatens est Si
eadē stelle ē q̄ aut mali simis aut hōi
ergo nec bonū n̄m laudandū ē / nec
malū vitupandū / p̄ nec nec nobis ē
voluntatis actus v̄t quid em̄ mali
mei p̄nd̄ suspiciam q̄ nō voluntate s̄
necitate q̄m̄ **Gr̄ sup̄ mat̄m** p̄p̄a
dem̄ mandata dei ne peccent hōies
ut hortam̄ta ut faciūt bona hanc in
fiam destrūit Quis em̄ iubet aliq̄
ne faciūt malū q̄ nō p̄ dect̄m̄ a
ut faciūt bonū ad q̄ nō p̄ p̄uenire
gḡ nyctem̄ Insipientes v̄t p̄ et
irridibiles om̄ibus s̄dm̄ fatū consistibz
volūt̄ aut et p̄uidētia dei cū pietē
cū hys et homo largim̄ p̄lū inuēit̄
sup̄m̄ **mat̄m** cūlaris motus Ad hoc ei
maueri ad op̄nes aut nō solū p̄tes cō
p̄is et aīc et cogitātes et am̄i p̄lū
qui h̄ dicit̄ et cū q̄ in nobis s̄ et q̄m̄
gere nām destrūit et nichil aliud est
hoc q̄ om̄a cūc ubi eadē de re q̄ rehus
erit lib̄s arbit̄ lib̄s em̄ optet ee
q̄ in nobis est **Auḡ** Non usq̄ q̄ aut
absurde dicit̄ p̄ ad solas corp̄ diffē
rentias afflatus quosd̄ valere p̄dere
ob sicut placitū accessibz et decessibz
videm̄ anni t̄p̄s variat̄ et lunaribz

incremētis atq̄ decremētis augi et mi
nuū quēdā gn̄a rez sicut cōstas et
mirabiles estis occam̄ nō aut animi
voluntates p̄siciōibus sūderis q̄
si dicant stelle sūcē ista potius q̄ factū
quid est q̄ nūq̄ dicit̄ potuit̄ aut in viti
gemmas / in actiōibz in cūctibz / in f̄s
sūm̄bz actibz honōibz cūctis q̄ rebus ad
hūmanā vitā p̄t̄m̄bz atq̄ in ip̄o motē
plerūq̄ sit tanta diūsp̄tas ut similiores
sūt multi cōtrarij q̄ ip̄i inter se gemi
p̄ cōiūctū t̄p̄s m̄t̄allid̄ in nascēdo se
pati in q̄ceptū aut p̄ om̄i concubid̄ /
vno eadē mōtō s̄m̄at̄ **Ad** ergo ra
natur esse de m̄t̄uallo cōiūctū t̄p̄s
q̄ inter se gemi d̄d̄ nascēt̄ h̄m̄t̄ n̄
t̄m̄ valet q̄nta inuēit̄ in geminorū
voluntatibz actibz moribz casibz q̄ di
uersitas Quidā v̄t nō astroz consuetū
sed om̄i quēctōz seriem q̄ causāz quā
dei sūm̄ tribuit̄ voluntati et p̄tate
fati nōcē appellat̄ Si quis q̄ res hū
manas fato tribuit̄ quia ip̄a tibi dei
voluntatem uel p̄tatem fati nōcē apel
lant s̄m̄z tenet̄ Inq̄d̄ corrigit̄
q̄m̄ fati nōcē p̄let̄ alo quēctibz p̄m̄ i p̄
dex̄ consuetudē v̄t voluntatē dei fati
vocalulo nō vitupam̄ nisi forte ut fatū
afando .i. loquēdo dicit̄ intelligam̄s
Scriptū est em̄ Semel locut̄ est deus
duobz audibz / v̄t nō ē multa tū eis
de v̄bz de q̄libz laborandū atq̄ cūctid̄
Auḡ cōī f̄ustū Si aut sub fato stellas
nullus homis genesim̄ p̄m̄q̄ ut lib̄s
arbit̄ voluntatis ab om̄i m̄t̄at̄is v̄m
culo v̄m̄dicem̄ q̄nto nūq̄ illius t̄p̄alēz
gn̄oz sub astroz condicōe recdim̄ factū
qui ē cōm̄is̄p̄ et̄m̄s recator et d̄ns
Ita q̄ stella illa q̄ iudicū magi x̄p̄o
s̄dm̄ carnem nato nō ad decretū d̄na
bat̄ sed ad testimoniū simulabat̄ p̄
inde nō exillis erat stellis / que ab h̄as
recreat̄ it̄m̄ez sūorū ordīe sub cūctis
lege custodiūt sed nōno v̄m̄is̄ p̄t̄u
nōm̄i s̄d̄us appuit̄ q̄ m̄st̄erū offīc̄i sū
caā ip̄is magis querētibz x̄p̄m̄ tū in
faciem p̄iret̄ exhibuit̄ donec cōsp̄ us
q̄ ad ip̄m̄ locū ubi deus v̄bū in f̄ans
erat p̄cūdo p̄duēt̄ Qui aut astrolo

corp iam prebat non iniquitas damp
nabat Potuit ig et illis angeli dicere
Stella quid uidistis xpm est ite adorare
illud ubi natus est et simul iudicate q
lis futus q natus sit **Leo iii in s. mone**
de Epiph. Vel pter illam stelle spem q
corpem meritauit obtutu fulgentior vi
tatis radus corp corda p dicit et h
quidem ad illuacoz fidei pmebat **Aug**
de q. no. et ve. t. s. i. vel iudeoz rego
natio intellexit cu que stella iudice
tempalis rex placat designat. hy em
magi chaldei no maluolentia astroro
curso sed rex curiositate speculaban
Sicut em dat intelligi traditio balaam
sequerent qui dixit adriet stella
ex iacob vnde videntes stellam co
ordme mundi hanc co intellexerunt q
balaam futurus iudicem regis iudeoz
pphetauit **Leo iii in s. mone de epiph.**
Potuit aut illis credita et m illu
suffe ut corpali mtutu inquerent
q plem s. mone vni mentis in s. p. m. t.
Sed diligencia sagacis officij usq no
uidendi pueri p seuerans mri epis
hombus fmebat vnde sicut oibz
nobis p fuit q post r. e. s. d. m. vesti
gia vlnes m. t. ane eius thome apli
explorauit manus qta ad m. a. z. utili
tate pfect quod in m. f. m. a. d. i. p. n. e. m. a.
g. o. z. p. b. a. u. i. t. a. s. p. e. c. t. u. s. v. n. d. e. d. e. u. t.
v. e. n. i. t. u. s. a. d. o. r. a. t. e. e. u. **Crisp. in s. mone**
de epiph. Sed nup nesciebant q
i. r. l. m. r. e. g. n. a. u. i. t. h. e. r. o. d. e. s. n. u. q. n. o. n.
i. n. t. e. l. l. i. g. e. b. a. n. t. q. q. u. i. a. t. a. q. r. e. g. e. v. i. u. e.
t. e. a. l. t. m. r. e. g. e. m. p. m. i. a. t. a. u. t. a. d. o. r. a. t.
p. m. i. t. i. n. s. a. n. g. u. i. e. S. e. d. d. i. d. q. p. d. a. b. i. t.
r. e. g. e. m. f. u. t. u. r. i. s. n. o. t. i. m. e. b. a. n. t. p. n. t. e.
A. d. h. u. c. n. o. v. i. d. e. a. t. x. p. m. i. a. m. p. a. t. i. e.
r. a. n. t. m. a. i. p. e. o. s. a. d. b. i. t. m. a. g. i. q. u. i. a. n. t. e.
q. s. p. e. c. t. u. d. c. r. u. d. e. l. i. s. s. i. m. r. e. g. i. s. s. u. i. s. q. u. i. d.
x. p. m. r. e. g. n. o. s. t. o. n. t. x. p. m. f. a. c. t. i. s. p. o. s. e. s.
s. i. o. r. e. s. v. n. d. e. s. a. u. t. h. e. r. o. d. e. s. **Aug. i. n.**
s. m. o. n. e. d. e. e. p. i. p. h. Sicut magi de
siderant redemptorem ita herodes
timet successorem vnde sequit
Iudicis aut herodes rex turbatus

Glosa Rex dicitur ut eo collato eius
qui querit hic intelligat extraneus
Crisp. Etio turbat audiens regem
nati iudeis cognos iudeos cu eet
ipe gne ydumea ne regno ydumeo
reuelato itm ad iudeos ipe audens
oppelleret et semen eius post ipm
paderet aregno Semp em grandis
ptas maiori timori subiecta e Sic
em ram arbor in copelo portus
etia si leuis aura flauit mouet Sic
et sublimes homines etia leuis fama
miaz q turbat huiles aut fluiti ca
ualle pleraz mtranquillite qstut
Aug. i. n. s. m. o. n. e. d. e. e. p. i. p. h. Quod aute
ere ait tribunal iudicantis qn su
pbos reges tina trebat m f. m. t. s.
ptimeant reges ad pns de p. t. e. d.
p. d. e. n. t. e. q. r. e. x. i. m. p. i. u. s. t. i. m. u. i. t. a. d. h. u. c.
m. i. s. u. b. e. r. a. l. a. m. b. i. e. n. t. e. m. **Leo iii in**
s. m. o. n. e. d. e. e. p. i. p. h. Supfluo tam e hero
des timore turbatus non capit xpm
regio tua. nec mudi dms ptas
tue septu e otento angustis q i
mdia regnat no ans vbiq regnat
Glosa vel non solid pter se timuit
sed pter iram ronois Deceuant
em romam. ne quis rex uel deus sit
corp qstho dicitur **Greg. i. n. o. m. Celi**
aut regi nato rex turbatus tre tur
batus e quia nimis trena altitudo
qstndit cu celsitudo celestis ap. m. u.
Leo iii in s. m. o. n. e. d. e. e. p. i. p. h. h. erodes
etia dya psona gerit / quo sicut fuit
fuit m. t. e. n. t. a. r. i. t. a. n. u. c. q. e. s. t. m. d. e. f. e. s.
s. m. i. t. a. t. o. r. C. r. u. c. i. a. t. e. m. v. o. c. a. t. i. o. n. e. g. e. n.
t. u. i. / e. t. c. o. t. t. i. d. i. a. n. a. p. t. a. t. i. s. s. u. e. d. e. s. t. r. u. e.
t. o. e. t. o. r. q. u. e. t. **Crisp. sup. m. a. t. h. e. m.** Vtq
q. z. e. l. o. q. p. o. t. u. r. b. a. t. e. t. s. u. i. r. e. g. n. i. s. u. c.
c. e. s. s. o. r. e. m. t. i. m. e. b. a. t. h. e. r. o. d. e. s. t. r. e. n. u. d. i. a.
a. u. t. c. e. l. e. s. t. e. m. E. t. i. a. a. u. t. e. t. i. u. d. a. i. c. u. s.
p. t. u. s. t. u. r. b. a. t. q. u. i. m. a. g. i. s. d. e. a. u. d. i. t. u. i. s.
t. o. r. g. a. u. d. e. d. e. l. i. a. t. q. u. i. a. r. e. x. i. u. d. e. u. s.
s. i. n. g. e. r. e. d. i. c. e. b. a. t. S. e. d. t. u. r. b. a. b. a. n. t.
q. d. e. a. d. u. e. n. t. u. i. s. t. i. n. o. n. p. o. t. a. n. t. g. r. a. u.
d. e. m. i. q. u. i. a. u. t. f. a. c. t. e. t. u. r. b. a. b. a. n. t. n. e.

putatem eius quod ad p[ro]p[ri]os multos
dixerunt. Nequa minima est p[ro]p[ri]a
iuda volentes ostende magni tudine
dignitatis p[ro]ueniente ex dignitate p[ro]p[ri]i
tipis na saluti q. d. magna e[st] m[er]itu
tates ex quibus p[ro]p[ri]es p[ro]dierunt **Ve
ringius** Vel talis est sensus quoniam
minima videtur inter orbis p[ro]p[ri]atid
hentes in no[n] es minima q[ui]a ex te co[n]t[ra]
dux qui regat p[ro]p[ri]m meo[m] isrl' dux
aut[em] iste p[ro]p[ri]us est qui p[ro]p[ri]m meo[m] fi
delem regit et gubnat **Criso** Atte
de aut[em] certitudine p[ro]p[ri]e Non em dux
q[ui] in bethleem est sed de bethleem ex
it[er] ascendens q[ui] ibi p[ro]p[ri]o natus dicitur
aut[em] h[ic] rom de ierobabel h[ic] dicta esse
ut quida[m] dicit Non em exitus eius
fuit a p[ro]p[ri]o ex diebus seculi nec ex
bethleem exiit no[n] in iudea sed in
babilonia natus est Est et ad testi
moniu[m] q[uo]d dicit Nequa minima est es
quia ex te co[n]t[ra] Nullus em illustre
fecit villam in qua natus est q[ui] p[ro]p[ri]us
Post natiuitatem em a p[ro]p[ri]o orbis
h[ic] venit v[er]si p[ro]p[ri]e et tuq[ue]
loca. Non aut[em] dicit ex te filius dei
sed dux qui p[ro]p[ri]at p[ro]p[ri]m meo[m] isrl' Op
tebat em in p[ro]p[ri]o q[ui] descendit ut non
standalizarent et q[ui] ad salutem homi
p[ro]p[ri]ebant p[ro]dicare ut magis inducent
Qua[m] dicit qui regat p[ro]p[ri]m meo[m] isrl'
isrl' h[ic] dicit eos qui crediderunt ex iudeis
Si aut[em] non ames p[ro]p[ri]us regit eos e[st]
accusatio De gentib[us] aut[em] int[er]m[itt]it
ne standalizaret iudeos. Unde aut[em] m
valibilem dispensacione[m] iudei em q[ui] magis
sunt se multo docent iudei a magis
audent q[ui] p[ro]p[ri]m in orientis regione
stella p[ro]dicitur magis iudeis q[ui] p[ro]p[ri]e
antiquitus eu[m] amicauit ut gelato
testis q[ui] firmati audencia[m] fide[m] ex petent
que et stelle claritas et p[ro]p[ri]e manifes
tabat auctas **Aug[ustinus] in s. de Sp[iritu]**
Potat em stella q[ui] magis p[ro]dicit
ad locu[m] vbi erat tu m[er]e v[er]gine deo
in fano et ad ipam eos p[ro]dicit aucte
sed in subtrahit se nec eis p[ro]p[ri]us ap
puit. donec de ciuitate ma[m] p[ro]p[ri]us

natus et ipi iudei dicent in bethleem
uide similes facti s[un]t sabb[ath] arabe noe qui
alio vbi euadent p[ro]p[ri]erunt et ipi delu
nio p[ro]p[ri]erunt Similes lapidibus milicariis
qui iulys viam ostendit nec potuit
ambulare. Abierunt et audierunt Inquis
tores dixerunt et reman[er]unt ductores
Nunc aut[em] iudei simile aliquid nobis ex
hibere no[n] desinit Non nullis em pa
ganor[um] q[ui] eis de p[ro]p[ri]is scripturis
testimonia clara p[ro]ferunt ut no[n]it
p[ro]p[ri]m au[m] p[ro]p[ri]atit suspectiue forte a
p[ro]p[ri]is ista q[ui] flucta s[un]t maluit trad
tariab[us] iudeis et sicut tunc magi
fecerunt iudeos dimittere tam[en] lectata
re ipi p[ro]p[ri]m fidelit[er] adorant Tunc
herodes dam vacatis magis **Criso**
sup matth[aeum] Postquod audiuit h[erodes]
in sim[il]i dupli[ca] no[n] terribile q[ui] p[ro]p[ri]m qua
a sacerdotib[us] fuit dicitur deinde qua
exemplo p[ro]p[ri]e fuit comparat no[n]
tame[n] ad deuotio[n]e[m] flectit futuri regis
sed ad malicia[m] inter fatis eius p[ro]dicit
vidit em q[ui] non potat p[ro] magos nec
blandimenta[m] flectit nec nimis trece
nec auro corumpere ut q[ui] sentirent in
fectio[n]e regis futuri to illos decipere
cogitauit Unde dicit Tunc h[erodes] dam
vacatis magis aduulce aut vacauit
magos ut no[n] vident iudei quos he
bat suspectos ne forte q[ui] regem sue
regis gentis amates p[ro]dent consilium
eius Diligent[er] didicit ab eis tempus
stelle **Veringius** q[uo]d circo diligenter
q[ui] callid[us] erat et timebat ne no[n] re
uterent ad eu[m] et ut tunc sciret quid
ageret p[ro]p[ri]us occidendo **Aug[ustinus] in s. de
de ep[iscop]o** Venire aut[em] h[erodes] an[te] visa
est stella mirabilis quid esset sed tunc
intelligit[ur] indicatu[m] eius cui[us] esset stel
la q[ui] iam diu videbat q[ui] natus e[st] q[ui]
p[ro] illam signabat Sed p[ro]p[ri]o nato
reuelatu[m] e[st] venit magi ab oriente
in xij die adorant[ur] deu[m] q[ui] ante
paucos dies fuisse didicerunt **Criso**
vel an[te] multu[m] t[em]p[us] h[ic] stella appuit
q[ui] multu[m] t[em]p[us] in t[er]ra erant magi
q[ui] sumptu[m] ut q[ui] festu[m] tu[m] natos cet

tue nati regis excedebat mensuram
omni mundiali regum addit enim valde
Vernigius Quia voluit ostendere quod magis
gaudent homines de rebus perditis et
ventis quod semper possident Subdit aut
Et in tunicis domum inuenerunt pueros
leo **psa** Oritate pui alieni opus in
dignum facendi impotentem et nulla
ab huane infancie indolitate discretio
quia sicut fidelia erant testimonia
que in eo maiestatem in uisibilis dicit
asserent ita pbatisimul debebat esse
semper illa essentia uera hominis
suscipisse nam in maia matris eius.
Criso **sup mathm** Non dyademate
coronata aut in aureo lecto recube
te sed in tunicam una hntem non ad
ornamentu corporis sed ad tegumentu
inducat qualem hie patat carpen
tarij uxor pegrer consuetuta Si ergo
regem tremo quentes uemissent ma
gis fuissent confusi p gauri qz tati
atimis labores sine causa suscepisset
Nuc aut quia celestem regem que
rebus et si nichil regale uidebat
in eo fa plus stelle qenti testimonio
gaudebant oculi corp q tempibiles
pium conspiceret quia pms in corde corp
tribilem eu inuabat Unde Et pade
tes adorauit eu vident em hoicm
et agnoscunt redemptore **Vernigius**
Comino aut inu factu est q abierit
iosoph ne aliqua male suspitio occa
sio daret gentibus **Glosa** Quilibet
morem sue gentis in domo offendit
sequant Arabes em anro et diuisis
gmbus aromatu habundat tunc a
liquid misterij mimbis demure ca
lebant Unde sequit et apptis tge
suis suis obtulerit ei mirra aurp
thus et mirra **Greg** Auca quippe
regi agruit thus uero in del sacr
ficiu ponebat myrra aut mortuo
corpora qdunt **Aug** in **soe** **v** **Epy**
Aurp igit pluit qz regi magno
thus ymolat ut deo myrra pbet
p salute omi mortuo **Criso** **h**
aut et si tunc no intelligebant ma

gi p d m quale misteriu ista gererant
ut quid significaret amu mung corp
nichil contruic est Gra em q illos her
omid face hortabat ipa ordinauat
omisa **Vernigius** Et sciend q ista non
singuli singula obtulerunt sed singuli
ta et singuli cu mimbis suis regem
deu et hoicm pdicauit **Criso** in **am** be
reundat ergo marcion et paulus
p mothezamus qui noluit ande que
magi uident quo carit p p gemcores
deu in carne adorantes **Am** em carne
erat fasie inant et p p p ante
no ut p p hanc adorant sed ut deu
demunt dona q deo offerre decet
Confidat et iudei audentes se pre
uctos a magis et naz post illos ve
nire student **Gregorius** p t caa et
in his aliud intelligi In auro naz sa
pna designat Salomone teste qui ait
Thesauri desiderabit requiescet i ore
sapientis Thure qd deo incendit vto
oroni copmit p d m illud durgat oro
mai sicut incendit in aspectu tuo p
myrra uo carnis mortificaco figurat
Nato ergo regi aurp offerimus si in p p
eius sapie luce splendens Thus offerit
si p oroni studia deo redole ualcam
aurp offerimus si carnis uicia p absci
nencia mortificamus **Glosa** Tres aut
auri qui offerit signant gentes de
tribus gentibz mundi Remetes thauras
apuit du fidem p cordis q p p p
Bene aut in domo docentes ne the
sauri bone confie iactanda p ualemo
Offerit ta munda h e fidem ste
timitatis uel apptis thesauri p p p
historia moralem et allegoriam p p
offerit uel logoram p h s t a m et e h
tam du illa fidei p uire fauit Et en
p accepto **Augustinus** in **smoe** **de epy**
Herodes impius factus ex timore au
delis uoluit de seuire sed quo parat
capere eu qui ipas fraudes uenat am
p uare ut ergo eius fraus elidetur
Bequit Et in p accepto in p p p
ne redirent ad herodem **Jeromus** **or**

em muna obtularit dno consert
 responsum accepit. In sum aut no p
 angela sic dicit. ut mtois ioseph pu
 legu demaret. **Expo** fit aut her re
 sponsio p ipm deu quia nullu aliis via
 uisoms in fatuit ms ille qui dicit
 Ego simona no fr loquit puer ad eos
 ne dignitas an epus reuelat et ut
 vera huaitas hoitur dicit aut et
 responso accepto dicit em moyses ta
 tus clamabat sic isti per affectu ml
 uocabant quid duna iubet uoluntas
 dicit aut per alia and uoluit si ante
 gionem sua **Joann** Quia infidelitati
 mstendi no erant iudeos **Expo**
om In hie aut magos fidem quat
 no scandalizati s in sompms dicetes
 Si magnus est puer hic q natus
 fuge est et ostendit recessione hac em
 e vere fidei no queret causas eoz que
 vere papiunt sed suaderi plid ab eis
Criso sup mathm Si aut magi xpi
 si tremi regem qissent inueniret
 ei apud ipm mansissent nuc aut ada
 runt et reusi sunt Cu aut reusi
 fuissent manserit colentes deu magi
 quia ante et pdicantes multos erudi
 erunt et demiq in thomas iussit m
 pntia illam aduerti s ei et baptizati
 facti s aduocatores pdicacois ipius
Greg Magni no nobis aliquid ma
 gi in mult q migratione sua p alia
 uiam reuoluit Regio quippe m d padis
 e ad qua ihu cognito redire p uia
 qua uenim qhibem d regione eter
 ma supbiendo et obediendo uisibilia
 sequendo, abiu scdnd gustando distes
 smq sed ad cand' nate e ut flendo
 obediendo uisibilia otempnendo atq
 appetitid carnis refrenando redcamq
Criso sup mathm Nec erud erat
 possibile, ut quia ab herode ad xpm
 uenissent redirent ad herodem Qui
 em reueto xpm ad dnam transfuit p
 peccatid frequenter p pmas reuoluit
 ad xpm Qui em fuit in nocencia du
 nescit quid est malu facile decapitue
 sed cu exptus fuit malu qd inuert

et recordatus bonu qd pdidit opucto
 redit ad deu Qui aut reueto dnam
 ad xpm difficile redit ad dnam quia du
 gaudet in bonis que inuert et recar
 dit mala q euapit difficile redit ad
 malu Qui ad recessissent **Vabamus**
 hic pmittit mattheus die purificaco
 m qua optebat p magemtu offerri in
 templo et agni uel par turtulz aut co
 tubaz Et quauis timerent herodem
 tame no s ausi transgredi legem qn
 ad templum piloz deferrent. Cu itaq
 rumor de puero iam in apet dilata
 mittit angelus qui megyptu faciat
 puero deportat unde dicit Ecce an
 gelus dmi appuit in sompms ioseph
Remigius ph q semp angelus in
 sompms appuissit ioseph dicit q iustice
 designat quia illi qui auri et thens
 et scilicet negotijs requiescunt p stui
 angelica uisione ment dicit ergo ei
 Surge et accipe puer et mter eius
Hylarius Cum desponsata cam iusto
 signabat quingem mutipant sed post
 pti tm ihu m tm ihu ostendit ut
 huc admodu iusto ioseph deputaret
 male m gmtate quingem qta uenabit
 eius ostendet in ihu mter **Regimtas**
Criso sup mathm Non aut dicit de
 tate mter et puero eius sed eoz
 quia non p mter puer natus sed
 p pueru mtr pata est de **Ex**
 fuge megyptu dno aut filius deuan
 hamer fugit aut quis liberet de mi
 imas s et ipe inimicos suos tmet
 Et pmi quidem s ut regula huane
 nate qua suscepit ofuet et mhar
 pte quia et huane nate et puelli
 etati queit fuge p tate minantem
 Dem ut ceti xpiam tu natus ppe
 tuoms aduenit fuge no erubescant
 sed quare megyptu Recordatus e
 em dms qui no in finem natus qnta
 mala fecit sup egyptu id mittit filiu
 suu in cam et dat illi magne eoz
 lacois signu ut p plagas egypti
 una medicina sanaret ut pntis q
 an fuit p pator pte p magemtu

u qst qzcham
 mung caro
 em q illos her
 ordinauit co
 nend q ista non
 ad singuli
 bus sus regem
 Ca in am be
 non et paulus
 tuit unde que
 e p pgenitros
 am em mebre
 pte dmi ante
 sed ut dea
 offerre deos e
 uidentis se pre
 p p illos ve
 ut ca et
 in dno na p
 one tepe qui ait
 acqum fere ore
 o mcedit ito
 ud dngre dno
 oportu tu p
 ti fcaz signat
 offerre si mssu
 ms dno o fcaz
 u redde m lcom
 m dno p dsi
Expo Decet aut
 ent gentes de
 nemeros thm
 adis o fcaz andit
 acentis ne the
 standa p ulemo
 h e fidem fce
 thm p p p p
 et alligat d p p
 p p p p p p p
 te fcaz d p p
 q in fcaz de e p
 etis ex timare au
 e sed qd p uide
 uades ueniam
 e fcaz elobere
 cepto m sompms
 ad em **Expo**

hebræos / qd' legebant hebræice suis ser-
monibus expressisse **sermones supra**
thm Qd' aut' dicit in rama nō pntem
loci nomen quod ē iuxta gabar / sed ra-
ma excelsum mēpta / ut sit sensus vox
in excelsis audita est / et longa lateq; di-
spersa **Ex 109** / vel qm de morte qm nocte
aut mittitur iō in excelsis audiebatur / si
illud vox paup' penetrat nubes
Qd' aut' dicit ploratus / fletu puulorū
ostendit / Qd' aut' dicit ululatus matris
signat lamentū / qm puulū aut' mortis
faciebat finem doloris qm miris autē
semper memoriaz repabat / iō dicit ulu-
latus multus rachel plorans filios suos
sermones De rachel natus ē beny-
amin maior tribu non ē bethleem.
Quitur quō si rachel filios uide / si
lios bethleem / qm suos pleret / rache-
breuit' / quia sepulta sit iuxta bethle-
em in effata et os corpusculi hospicio
miris nōmē accepit / Quia em iuda et
benyamyn due tribus iude erant et
herodes pcepit non solum in bethleem /
terra p'uid' / sed in omnib; finib; eius
p' occasione bethleem / i. intelligim; mltos
caū de benyamyn fuisse cept' **Aug 9**
de q. no. et. ve. testi / vel quia filij be-
nyamin / qui ad rachel p'tinent / olim
in reliquis tribub; ex t'mēti s' et i pnti
et in suis erant / Tunc ergo rachel cepit
filios suos plangere / qm filios p'oris
sue i tali causa oēs vidit / o'ras et
ne iude herodes existant / Cui em
aliquid adu'sum cūm ex felicitate
aliquis in fausta sua impie luget **Ve-**
rius Assumpsit aut' fletū evan'ta
ad exaggerandā magnitudinē luctus
ut dicit caū racheles mortuā ploras-
se filios suos et noluit consolari / quia
non sunt **sermones** Et s' d'm duplicem
intelligentiā suē q' eos metūm mor-
tuos estimaret / suē q' consolari se nollet
de his quos scuit cō victuros ut se
sensit / noluit consolari quia nō s'
r noluit consolari de hoc q' non cent
Ex 109 / Non em nō erant h' qui

mortui putabant. In certat' em p-
fectu p' m' gloriā exarant q' solaco
aut' rei ampat p' standā nō aucte **Ex**
larus Rachel ecce typū p'tulit diu
filis / nūc aut' f'ade / huius ploratus ex
filis non idcirco / q' pemptos dolebat
auditur / sed quia ab his p'tinebant
quos filios retine voluisset / vel signat
certam / quide plorare s'oz de hoc se-
culo ablatōm / sed nō ita exelle se cō-
lari ut qui seculo morte vicerat rurs'
ad seculi certaminē seculū reddant tol-
leranda / quia nō s' ultra reuocandi
i' mudū **Ex 109** / vel non i' uult consolari
m'nti quia non s' sed omēs spem
q' solaco ad c'na' transmittit vitam
Ex 109 / Bn aut' rachel que ovis l'
videns dr' c'na' figurā / cuius tota m-
tencas ut deū q' temple' / m'vigilat /
ipā est ovis centesima q' pastor ihu-
mero reportat / Desinito aut' herode
Ex 109 / **Ex 109** / **Ex 109** / **Ex 109** /
qd' herodes in saluatore qm ferat
et steter' in coenob' eius p'git / ultio
cū d'ma p' uiget / In mortem corpus
eius ut iosephus refert / morbu' in
uast' d'mer' sus / ita ut dicit' a facib;
nō morbo corp' / sed d'me v'ldom's
cō supplicia / spē aut' iam furore plens
nobilioes et p'malos ex om' iudeis
colligi et recludi iubet / marce man-
dant' statim ut spm exalasset omēs mē-
f'ia ut eius obitū omēs iudea defleret
m'nta paulo aut' anteq' nauissimū
spm redderet / antypatric' filii' suū in
gulauit post duos filios / quos ante
neguāt / s' alexandru' et aristobolu'
Talis igitur herodis f'mē qui digna
supplicia stete' quod in bethleem erga
puulos gesserat et p' m' f'idys salua-
toris exactus est / ab euang'lista de-
signat' / cū dicit / Desinito aut' herode
Ex 109 / multi ppter ignorantia
hystorie labunt' in errore putantes
eūdem cō herodem / aquo in passione
d'n's m'udet / et qui m'c mortuus
cō refertur / q' herodes ille qui cū
pylato postea amnias fecit huius

herodis filius est fr' archelau que
 tyberius cesar lugduni relegavit fr'ez
 p' eius herodem successorem regni fe-
 cit. p'mo ergo herode defuncto. Et
 angelus dñi apparuit ioseph in egypto
 dicens Surge et accipe p'um et m'rez
 eius **Quamvis in egypto** **herarchia**
 vide qm et ipse ihus sup celestibz
 cenat sup corpore ad id quod p'm
 nos i mutabiliter veniens no re-
 fugit ad se ordina et assumptio hu-
 mana ordina, sed obediens subdit
 dei p'ris p' angelos dispositio. et p me-
 dios ipos ammittat ioseph apte dis-
 posita filij egypto recesso et ite
 ad iudeam ex egypto transducto **Crisp'**
 vides etiã quia ioseph ad misteriu
 maie erat electus / cūte aut illa in e-
 gyp'tu et rediit / quis misteriu ei
 tante n'citatatis implere nisi despan-
 sata fuisset. Nam m'p'ma quide fa-
 re maia puerz m'ebat / et ioseph
 q'suabat. P'ria aut puerz et m'rez
 m'ebat et ioseph t'ebat. **Scilicet** Et
 vide m'ra i'el d'icant medicus em
 descendebat / m'egyp'tu ut v'staret
 cam languente et r'ibus. no ut re-
 maneret in ea aut r'ip'ome r'o assig-
 natur ai subdit. **Defuncto** p' em qui
 q'ebant aiã p'ui **Jeromim'** Et hoc
 loco intelligim' non solud herodem / s'
 etiã p'cedat' et p'rib' / eo t'pe. p'
 dñi fuisse m'editat' **Vernigul'** Sed
 multi sunt qu' m'tam breui spatio
 ext'ucti s' / quia ut dicitur e herode
 mortuo occisi s' om'es maiores qui
 custodia tenebant. **Crisp'** sup m'ltim
 Quod dei consilio factu est / quia r'o
 sensim' herodi ut m'quere' p'um
 et occidet quia p'it' est Turbatus
 e herodes et om'es i'ima / ad eo **te**
ingul' aut certe loquit' ovta p'
 p'ecem t'op' qm multi ponit' p'mo
 in hoc aut q' dicit aiã p'ui destru-
 unt heretici / qui d'icunt' p'p'm non
 s'm'p'sse aiã / sed loco aie huius di-
 mitatem **Veda in om'** Et aut occasio
 p'dno p'uis et herodes no longe pas-

se obijt. Et ioseph dñm ai m're ad iud
 i'el deduxit / signat om'es p'f'eciones
 q' contra et'ia; erant maucnde p'f'ecu-
 tar' m'ote v'ndicandas et p'ate et'ie
 demio reddendam / et st'os qui latiant
 ad sua loca r'e'suros. Vel q'd defuncto
 herode redit ad iud' i'el / ihus dem'iat
 q' enach et helius p'dicantibus iudei p'
 p'ita moderne in iudie flama fidem in-
 tatis accipient. **Qui consurgens** **Gl'o**
 Angelice adm'ntoi ioseph no mobe-
 diens fuit. Quid' se' d'ui p'ignis acce-
 pit p'um s'm' et m'rez eius et venit
 m'ra i'el. Non em det'nat angelus
 m'quo loco t're i'el / ut dubitante ioseph
 it'm r'e'at' et frequenc' v'p'tat' an-
 geli r'ecior reddetur. **Vnde** sequit'
 audiens aut q' archelaus regnaret
 in iudea p' herode p'ie suo timuit
 illuc ire **Ex eccl'astica h'p'to'** habuit
 p'udem herodes uxores / v'o ex q'z
 septem m'io sam suscepit p'bolem / p'
 moxentus eius antypater / ex do'side
 alexander et aristobolus / ex maru'me
 archelaus ex m'edada samarratide
 herodes antypas qui post tetra'cha
 fuit / et philippus ex cleopatra q'ca
 salm'ide Tribz igit' p'm' ab herode
 m'fect' et post mortem eius occasio
 testam' p'ris / archelaus gub'nac'm
 regni v'st' p'ante et causa de successi-
 one regni ad cesarem augustu delata
 tandem decaplio senatus om'es herodis
 monarchiam distribuit media p'tem
 iudea s' / et v'dim' tradens arche-
 lao sub noie tetra'chie / pollicat' se
 factus cu regem si se dignu' p'uisset
 media v'd p'tem m'duas sc'uit te-
 tra'chie s' / p'cept' m'galilea m'p'te
 herodis tetra'chie / v'ituria v'era
 traco m'ndis regio philippo facta est
 ergo p' herodem defunctu archelaus
 q' d'v'archus / q' d'm' genus h'ic reg'm
 appellat **Aug'** **De concord' eivan'**
 Sed si aliquis queret quo p'at' lucas
 narrit' ibant pentes eius p' om'es
 annos in i'lm / si archelau timore p'
 h'ebant' ibi at'ede h' dissolu' no

herodis filius est fr' archelau que
 tyberius cesar lugduni relegavit fr'ez
 p' eius herodem successorem regni fe-
 cit. p'mo ergo herode defuncto. Et
 angelus dñi apparuit ioseph in egypto
 dicens Surge et accipe p'um et m'rez
 eius **Quamvis in egypto** **herarchia**
 vide qm et ipse ihus sup celestibz
 cenat sup corpore ad id quod p'm
 nos i mutabiliter veniens no re-
 fugit ad se ordina et assumptio hu-
 mana ordina, sed obediens subdit
 dei p'ris p' angelos dispositio. et p me-
 dios ipos ammittat ioseph apte dis-
 posita filij egypto recesso et ite
 ad iudeam ex egypto transducto **Crisp'**
 vides etiã quia ioseph ad misteriu
 maie erat electus / cūte aut illa in e-
 gyp'tu et rediit / quis misteriu ei
 tante n'citatatis implere nisi despan-
 sata fuisset. Nam m'p'ma quide fa-
 re maia puerz m'ebat / et ioseph
 q'suabat. P'ria aut puerz et m'rez
 m'ebat et ioseph t'ebat. **Scilicet** Et
 vide m'ra i'el d'icant medicus em
 descendebat / m'egyp'tu ut v'staret
 cam languente et r'ibus. no ut re-
 maneret in ea aut r'ip'ome r'o assig-
 natur ai subdit. **Defuncto** p' em qui
 q'ebant aiã p'ui **Jeromim'** Et hoc
 loco intelligim' non solud herodem / s'
 etiã p'cedat' et p'rib' / eo t'pe. p'
 dñi fuisse m'editat' **Vernigul'** Sed
 multi sunt qu' m'tam breui spatio
 ext'ucti s' / quia ut dicitur e herode
 mortuo occisi s' om'es maiores qui
 custodia tenebant. **Crisp'** sup m'ltim
 Quod dei consilio factu est / quia r'o
 sensim' herodi ut m'quere' p'um
 et occidet quia p'it' est Turbatus
 e herodes et om'es i'ima / ad eo **te**
ingul' aut certe loquit' ovta p'
 p'ecem t'op' qm multi ponit' p'mo
 in hoc aut q' dicit aiã p'ui destru-
 unt heretici / qui d'icunt' p'p'm non
 s'm'p'sse aiã / sed loco aie huius di-
 mitatem **Veda in om'** Et aut occasio
 p'dno p'uis et herodes no longe pas-

phetau erat manifestat philippus
 dicens ad natanaelem quid scripsit
 moys in lege et prophete in uenimus ihm
 anaxaretes unde etiam christiani quibus nazara
 rei vocabantur sed apud antiochiam
 mutati sunt hoc nomen et dicti christiani
Aug⁹ de gen⁹ eua⁹ Hec autem omnia
 que sunt de narracione magorum et de
 incipit lucas tacet h⁹ p⁹inde cogitend⁹
 est quod deinceps ad cetera ualeat sic
 vniuersis eorum quod de narracione su
 am ut tamquam nihil permittentur serice
 digesta uideantur. tamen enim que non uult
 dicere sicut ea que uult dicere illis que dice
 bat aduigit ut ipse quomodo sequi uide
 ant⁹ sed tamen alter ea dicit que alter ta
 aut diligenter ordo canpdatu⁹ iudicat
 locu⁹ ubi ea potuerunt aquo p⁹missa s⁹
 transluere **Sequitur Capitulum iij^m**
 diebus autem illis **Ex⁹ sup⁹ m⁹**
 venit ioh⁹ bap⁹ta Sol apparuit an⁹
 appat mittit radios suos et facit
 albescere orientem ut p⁹cedens aurora
 aduentu⁹ diei demeret Sic d⁹ natus
 in mundo antequam appat p⁹ doctrin⁹
 suam su fulgore transmissis illuinauit
 p⁹hem ut p⁹cedens ille aduentu⁹ emicet
 p⁹luatoris et id post ortu⁹ xpi enarratio
 doctrin⁹ eius enarratio eua⁹ et ba
 p⁹ta in quo testimo⁹ h⁹uit de p⁹curse
 et bap⁹ta p⁹mittit dicens Indidius aut
 illis venit ioh⁹ bap⁹ta p⁹dicans in des
 to iudee **Remigius** h⁹is autem uerbis b⁹
 ioh⁹ mattheus non solum tempus et locu⁹
 p⁹sona sed etiam officiu⁹ et studiu⁹ demerit
 d⁹us genale demerit tamen dicit Andriez
 illis **Aug⁹** h⁹ autem tempus lucas p⁹ te
 nas p⁹ates expressit tamen dicit Anno
 xv. sed intellige debemus mattheum ad
 dicit quoniam diebus illis in multo longiori
 spacio accipi uoluerit quod enim ut e
 narrauit regressum de egypto xpm
 ad unam ep⁹ in fance uel p⁹icie eius
 factu⁹ est ut possit scire quod lucas
 de illo tamen xv. est annos narrauit qu
 mo intulit Indidius autem illis non utiq⁹
 p⁹ulac tamen illius diei in p⁹uans sed de
 dies ab eius natiuitate usq⁹ p⁹dicare ce
 pit **Remigius** p⁹sona audire tamen

dicit venit iohannes .i. manifestauit
 se qui tam diu p⁹us s⁹luit s⁹ quare
 necessarium fuit ut ioh⁹ xpm p⁹ue
 mret qm⁹ testimo⁹ xpm p⁹dicante
 p⁹mo quidem ut hanc xpi dignitate
 distas quia sicut p⁹ ita et ipse p⁹hetas
 h⁹ p⁹dm illud zach⁹ .i. Et tu puer p⁹ha
 altissim⁹ uocaberis. Idem ut nullu⁹ in
 ueritatibus iudeis tam derelinquat qd
 et ipse demerit dices. Venit ioh⁹ ne
 q⁹ manducas neq⁹ bibens Et dicit
 demerit h⁹et. Venit filius hominis
 manducas et bibens Et dicit Ecce
 homo edax. Sed qualiter n⁹m erat
 ab alio p⁹us dia. que de xpo erant et
 no⁹ ab ipso alias iudei quidem dixisset
 q⁹ post testimo⁹ ioh⁹ dixit Tu
 testimo⁹ p⁹hibes dete ipso testimo⁹ tuu⁹
 no⁹ e⁹ vni **Remigius** Officiu⁹ subiug⁹
 tu dicit bap⁹ta **Glosa** In quo d⁹ m⁹iaz
 p⁹parauit Nisi enim homines bap⁹tae
 q⁹siessent bap⁹tae xpi abhorrent **Re
 migius** Studiu⁹ audire tamen ait p⁹dicans
Pabanus Quia xpus p⁹dicatu⁹ cat
 post qua⁹ enim uisum fuit ydoneu⁹ t⁹
 p⁹ ca⁹ xpo annos magis p⁹dicato⁹
 suam uiam d⁹o p⁹auit **Remigius** locu⁹
 subiug⁹ dices In deserto iudee **Max
 im⁹** ubi ad p⁹dicatu⁹ eius nec in
 plenu⁹ turba p⁹strepere nec infidelis
 auditor uidet sed h⁹ tamen audire pos
 sent qui p⁹dicatu⁹ ante d⁹ni aures
 expectent **Ioh⁹ sup⁹ v⁹an⁹** uel t⁹ h⁹
 considerand⁹ q⁹ salutare dei et gl⁹ d⁹m
 no⁹ p⁹dicat multu⁹ p⁹dm solitudine
 eccle⁹ et modesta genit⁹ multitudine
Hylarius uel etiam ad iudeos uenit
 de partem dei frequentate no⁹ p⁹ti/ut
 p⁹dicato⁹ locu⁹ eor⁹ quib⁹ p⁹dicato⁹
 eor⁹ erat q⁹missa solitudine restaret
Glosa uel topice de p⁹ta p⁹gnat u⁹
 tam amidi illecebris segregat que
 penitentib⁹ q⁹petit **Aug⁹ in libo de
 p⁹ma** nisi autem peniteat aliquis ne
 ad ante nouadno p⁹ methoae **Hylarius**
 Et id p⁹ma regio telas app⁹ante
 p⁹mittat per quod e⁹ reditus ab errae

et reversus a tunc et post vicissim pido
rem p fessio dsmendi dicens pma in
agite **Cris sup mathm** ubi manifestat
in ipso pncipio quia benigni regis est
micius Non em peccatoribus nimis in
tendebat sed indulgentia peccato pmit
tebat Solent reges nato sibi filio in
dulgencia in regno suo donare sed ante
transmittit acribissimos opactores deus
aut nato sibi filio volens donae indul
gentia peccato pmit qd opactore op
gentem et dicentem pma agite qd
actio q no facit paupes sed diuites red
dit Nam at quis debita iusticie sue redd
deo nihil prestat sed sibi lucra saluta
acquiret pma em cor emudat sensu
illud et ad susceptam xpi apat hua
pccordia unde subiungit appmabit
em regnu celoz **Cris in omi**
quam Jeronim9 pimus bapt9 jo
regnu celoz pdicat et pncipio dm
hor honoret privilegio **Cris in omi**
Jo qd amix hudei audierant nec
caid apphis celoz et regnu quod ibide
predicat et nihil de reo detra dicit
sic ergo exnuitate eoz que dm eri
git eoz ad qrend em qui pdicat **Ve
niguis** Regnu aut celoz qtuor mod
dicitur p pncipio pdm illud Regnu dei i
tra vos est Sed ad spmna pdm illud
auferet avobis regnu dei et dabit
genti facientia fructu eius Sed etia
pdm illud Simile e regnu celoz q v
gimibus Supnu solud pdm illud Mul
ti venient ab oriente et occidente et
recumbent in regno celoz et h' taci
pt hic intelligi **Glosa** dicit aute
appmquabit regnu celoz quamp
appmquaxet neino redire possit q
in firm et cca via q e pncipio carebat
Aug9 de genoe ev9 Hec aut vba
Johis alij evangelista pncipio iam
vero q sequit hic e em qui dicitur
e pncipio pncipio dicentem Vox
clamantis in deserto in deserto pate
viam dm rectas facite semitas eius
Ambigue pnti no elucet utp op

psna sua evantra h' memoravit an
adhuc vba eius Johannis scuto ad
uixit ut totid hoc iohannes dixisse
intelligatur pma agite appmabit
em regnu celoz hic e io Nec em
h' nomen moue debet quia ego sim
sed hic e Nam et matheus dicit hi
venit hanc sedentem in thelomo in
thelomo et no dicit in venit me q
si ita e no e m' p' si mtrogatus quid
dicit de se ipso sicut narrat Jos eva
Ego vox clamantis in deserto **Greg in
omi** Sat' etia quia vngentia filius
vbi pncipio vocat pdm illud in pncipio
erat libid et ipa aut ma locatone
cognoscimus quid vox sanat ut vbi
possit audiri aduentu itaq dm qoes
pncipio vox di quia pncipio m
terru vbi pncipio ab hominibus audit **Cris
sup mathm** Vox ead est sonus
qfusus nullu seactio cordis audens
sed hoc timo signas q vult alij dicit
ille qui clamat vbi aut e pncipio m
terru cordis aprens ad h' uox in hoies
et aialia que e vbi aut e h' om
tim qdeo ergo qoes dicitur e vox
no vbi quia deus aliquid facit in hoibz
meditabat postea aut p filiu suu
plenissime misteriu sue voluntatis
appuit **Fabamus** Qui recte vox da
manat ob fortitudme predicatione di
tribus aut moie clamor accidit hoc
e p longe pntis que loquat p sur
dis p p indignatone et h' h' h' h' h'
nel accidit **Glosa** Est igit qoes
q uox vbi clamantis Verbu em
clamat in voce i pncipio in Johes
Veda Sicut ead clamant i omibz
qui aliquid apna dimittit dymnt et
in rpe plus est vox quia p ead pncipio
vbi ostendit q alij longe m' aiant
Greg spe aut Johes e clamans in
deserto quia derelicta ac destituta iudee
solaciu redemptois annuat **Vernig9**
vntid aut ad hystoria attinet in de
serto clamabat quia remotus erat
atruis iudeoz Quid aut clamat

in Jordane amplius em respnabat qu
suo ante eius in heremo q nos clamo
tes ipius **Crisp** moni Erat em mirale
in hitano corpe tantam paciaz videri
q utiqz et uideos magis attraherat mag
helum in eo videntes Conferebat aut
ad stuporem q derelinqrit eas qnd ppe
taz et post languid tempus reusa videbat
ad eos, predicatois etia modus imitatz
ad id pderat, nihil em assuetoz, apud
alios pphetas audiebat puta plia et
victorias babilomas et pias, sed celos
etq illuc regnu et suppliciu qe home di
aut q exibat vltima et amie uidaa
amie regio in Jordane et baptizaban
in Jordane **Glosa** baptisno pntente n
pita dmittente **Vernigius** Baptisno
em Johanne figura gerebat cathery
minor Nam pnt mo catheozant
pui ut digni fiant sacramento baptisma
tis, ita Johes baptizabat, ut bapti
ab eo postea deuote vmedo digni fient
accede ad xpi baptis. In Jordane aut
baptizabat ut ibi apiret qanua ce
lestis regni ubi datus est additus
filius isrl nam pmissiois mendi.
Confitentes pita sua **Crisp** super
mathm Ad comparatam em stitatis
Johis quis potat arbitrat se mndi.
Sicut em vestis candida si fuit po
sta nuxta pnia mne, ad qparatam em
ius sordida mouent, sic ad qparatam
Johis amie homo uidebat, i mudus
et io pita sua confitebant. Confessio
aut pitoru testimoniu e qstie deum
timebis, pfectus em timor soluit oz
pudorem, illic aut turpitudine qstie
appicit ubi futuri iudicii pena credit
et quia ipm erubescit pena e grauis
no iubet nos deus pita mndi qstieci
ut verecundiam patiam p pena no
i h ipm ps iudicii est **Rabanus** Bn
autem qui baptizandi erant conu ad
ppham dnr quia msi quis ab m firmite
recedat pompe dnd at mudi illecebe
abrenunt et baptis salubre qstie no
patit. Bn aut in Jordane qui des
tensio eoz dicit baptizabant qzua
de supbia ante adhulitatem ve con
fessionis descenderant, exemplum iam

tue qstieci pita ac meliorem vitam
pmitendi baptizandi dabit. Videns
aut multos phariseoz **Greg** ppli
tate audientie formal debet pmo doctoz
ut et pmo singulis qgruat, et in agis
edificatois arte miqua recedat. **Glosa**
Vnde nre fuit ut post doctna, qui
iohis turbis tradidat, eaa illius doctne
etia faceret mentioz, qua mstruyit eos
qui puctores uidebant et id dicit
Videns aut multos phariseoz et sadu
ceoz uementes ad baptis suu **Hyla
rius** Pharisei et saducei mter se
qtrari sine Nam phai ex hebreoz
latini mptant diuisi, co q traditoni
et obfnatoni iustia pferent. Vnde
diuisi uocant a pto q p iustia Sa
ducei mptant iustia uendicant em
pbi q non sint corpe re nem negat
et ai am ad corpe mtre pdicant. Hy
rius libros recipit ppho uatonia
respuit. **Glosa** Hos ergo qui mter
uideos maiores uidebant videns
Joh ad suu baptis puenire dicit
eis p gemes uyperas quis dema
bit uobis fugit a uentura ira **Verni
gus** Consuetudo scripturaz e ab imi
tate opm noia in ponit pdm illud
Pater tuus amoroz p et isti ab
imitate uyperas p gemes dnr.
Crisp sup **mathm** Sicut em acti
uozus mcurus q uideit egrotantis
colorem mtelligit ptem passiois, sic
iohes ad se uementiu phariseoz pua
cogitacois mtellepit, fortitan em ap
se cogitauit. m q et confitem pita
mndi nullu labore uob mponit bap
tizma et qstie indulgentia pitoru
inspiens, nuq facta digestioe mpu
tatis, no e nra suppositioe medicine
sic mtra diligencia no e nra homi
post qstieoz et baptis q uoluz pe
catoru pfecte sanet. Ideo dt p gemes
uyperas. Nara em uypera est q
statim ad momordit hoiez, currit ad
aq quod si no inuenit morit. Ideo
istoz dicebat p gemem uypera q
pita mortifera qmittentes arcebat
ad baptis ut paut uypera p aq em
picula mortis euadent. Item uypera

non perdidit quia rationabiles scar-
boreas et in platea hinc facit bonum aut
non facit ut videntes ad radices suas
postea esse sciant timent et faciunt
fructum ergo denuncatio ne quod est scia-
tis postea et quod in malis nihil agat
tamen amales segregat bonos **Job 9**
Vel scaris est predicatio eius iuxta
Ieremiam qui vbi dicitur compat scaris
stidenti peccatum **Greg 11 omi** Vel
scaris est redemptor noster qui velud
et manibus et ferro ex deitate quod
stans et humanitate tenet ex humanitate
sed madit ex diuinitate que videlicet
scaris ad radicem arboris posita est
quod et si per pacem exspectat videt
in quod putum est Omnis enim arbor
que non facit fructum bonum exradet
et in ignem mittet Quia vnusquisque
per pulvis patrum cuius iehenne gre-
mulum inuenit hoc qui hic fructum
bonum operis facit contempnit Scaris autem
non iuxta ramos posita sed ad radicem
posita est. Cum enim malorum filij
tollunt rami in fructuosa arboris ab-
scidunt Cum vero tota simul pugnemus
in pente tollit in fructuosa arbor
a radice abscisa non iam remanet
unde multi iam soboles suberant
Crisostomus Cum autem dicit omnes excludit
imatum qui est a nobilitate quod dicit et
si nepos fuit abrahe sustinens penam
sine fructu manens **Vernigius** Quatuor
autem sunt species arborum quarum una tuta est
arida cui assimilant pagani alia videlicet
quod sine fructu cui assimilant hypocrite
Tertia vridis et fructuosa sed vere
nosa cui assimilant heretici Quarta vi-
ridis est et fructum bonum pignit Cui
assimilant vni catholici **Greg 11** igitur
omnis arbor non faciens fructum bonum ex-
radet et in ignem mittet quod pacem ge-
henne gremulum inuenit qui hic
bonum operis fructum facit contempnit Ego
quidem baptizo **Glossa** Quia in prece-
denti vbi iohannes explicauit quod supra summa-
re de agenda prima predicauit resta-
bat ut etiam distincte predicaret quod de

regni celorum appropinquacione iam dixerat
et ideo dicit Ego quidem baptizo uos in
aqua in nomine **Greg 11 omi** Iohannes non
in spiritu sed magis baptizabat quod peccata sol-
uere non ualebat corpora quidem per aquam
lauat sed tamen animas per remanens non lauat
Crisostomus 11 omi Cum enim non dicitur esse oblata
hostia nec peccata soluta esset nec
spiritus descendisset magis qualiter fiet
tempore peccatorum sed quia iudei nequaquam
per se sciebant peccata et hoc erat eis ad
malorum iohannes aduenit magister eis do-
cens propter peccata primam memorando
Greg 11 omi Cur ergo baptizat et quod
peccata non relaxat nisi ut per pacem
sue ordines suans qui nascitur nascendo
puerum baptizaturus ergo dominum bapti-
zando puerum **Crisostomus 11 omi** Vel mis-
sus erat iohannes ad baptizandum ut ad bap-
tizandum remanens primam filij dei mone-
re predicaret sicut ipse testatur alibi ut
manifestet missus ideo ego ueni magis
baptizare **Aug 11 sup iohannem** Vel ideo bap-
tizabat quia optebat baptizari christum
sed quod non solus ipse baptizatus est
A iohanne et ad hoc missus erat iohannes per
que baptizaret christum quia si solus
dominus baptizatus esset baptismate iohannes
non deceret qui putarent baptismum iohannes
mauorem esse quam baptismum christi usque
ad hoc ut solus christus ab eo baptizari
meruisset **Vabanus** Vel ideo baptizabat
ut penitentes quos si signaculis ab im-
penitentibus scias ad baptismum dirigat
christi **Crisostomus sup mattheum** Quia ergo
propter christum baptizabat ideo ad bap-
tizandum ipse predicat appropinquat et ut
emmenat peccatis eius amicitia dices
Qui autem post me uenturus est for-
tior me est **Vernigius** Sciend autem
est quia vbi malis uenit christus post
iohannem nascendo predicando baptizando
mouendo et ad inferos descendendo
Et pulchre dominus fortior dicit iohannes
quia ille purus homo huius uobis deus et homo
ut si iohannes dicit **Vabanus** Ego quidem
fortis sum ad primam mutando ille peccato

non iterum **Hylarius** Salubris igitur
mre et iudicij tps designat mudo. d
Baptus in spu sco et igni quibap
tizatus in spu sco confirmari igne iudi
cij unde subdit. Ventilabz in manu sua
Vabanius p ventilabz em palam des
creas usq; spamis designat qd h
dms in manu sua r mptate q; p omne
iudicium dedit filio se p mndabit arca
suam **Grego sup mathm** Arca etia
horien aut regim celoz dger vero
hic mndus aritens ergo dms aptos
retos q; doctores q; sapies pedit
oms gentes de mudo et in arca etie
agregauit. hic ergo triturandi sumo
hic ventilandi dms em homines mee
lus carnalibus delectant pout grana
in palca sed si qui fidelis est et hor
cordis ht medullaz mox ut leuit tri
bulatz fuit negligens carnalia currit
ad deum p aut modice fuit vix cu
grandi tribulaco qui aut ois in fide
est et vane pntia p attritus fuit
no transi ad deum. Tritia etia ad
pnu triturata fuit iacet cu palca
mono loco ofuso postea aut ventila
ut sepeut. Sic et mona etia fideb
cu in fideh bz bent ampti no moue
psecutio q; ventus vt ventilabz v
tutiaus qui iam distugi erant actibz
sepeut et locis. Et unde quia no dnt
arcam suam mndabit sed p mndabit
Nunc e em ut dicitur mudo tempto
etia donet mndet. Et pnu quide ve
tilauit illam iudei deinde gentiles
Tercio heretici postmod p uentilabit
anypus. Sicut em qn modica est
ama no p mndat tota tritici massa
sed leuiores palce iactant aut rema
nent. Sic et moto modico flatu dep
tatione pessimi homines recedunt. Si
aut surripit maior tempestas etia
illi qui vident stabiles esse p optima
ideo nra e temptatio maior ut p
mndetur etia. **Vemigius** Hanc x
arctm sz etia dms mndat in hac
vita. tu uel ppter iudicium sacerdotu

de etia mali tollunt. uel p morte de
hac vita abstrahunt. **Vabanius** uel
arce purgatio in fine pfiact qn mit
tet angelos suos filios homis et colliget
de regno suo omnia scandala. **Grego xxxiiii**
moralium Nam post triturand vite pn
tis in qua mnt tritice sub palca gemit
ita illo extreme iudicij ventilabz tritici
palcam distent ne in tritici horreo
palce transeant. nec in palca igne ho
ti grana dilabant et h e q sequit
Et congregabit tritici suu in horreo
palca aut obuert igni inextinguibili
Hylarius Tritici suu pfectos r ac
denau fructo dicit celestibz horreis
re. Condendit palca vō in fructu
pō homi in amittentem. **Vabanius** vō
h q mter palca et zizama distet
p palca non alio quā tritice semine
pdemt. zizame vō ex diuiso palca
ergo sunt qui fidei pccatis mbitur
sed solidi non s zizama vō qui et
ope et pfeptione pccatis abonaz pte
Vemigius ignis aut inextinguibilis
dicitur pene etne dampnatoris. sicut q
quos semel suscipit nūquā extinguit
sed semp tritiat. sicut ad differentia
ignis purgatorij qui ad tritici accedit
et extinguit. **Augo de sero euii**
Si aut querit que vba potius qd
bapti dixit vtri q matheus an q
lucas an que marcus cu dixisse que
morat nullo mō hic laborandū esse
r dicit. qui prudēt intelligit p p
smas. ce nitas cognoscende vti quibz
libet vris sunt explicite. et mhor
appet non debē eos arbitari mētri
quāq; p plūibus rem stentibz rem q
audierūt uel uiderūt nō eod mō atz
eisdem eadem res fuit iudicata. Aug
quis aut dicit euangelist p pnis p
potentia h debuisse qcedi ut nec
igne uboz nec mordme nec inio
distentio parent. nō intelligit. qnto
amplius euangit excellit auctas. ta
to magis fuisse firmandū cetoz homi
nim loquenau pccatitate q alius dix

qui humana suscepit nam / totid hu-
mano natiue in ueniat implese mis-
teriu Nam quis ipe no erat peccor
tame nam suscepit peccatorem ptea
et si ppe baptisate no egebat / tame
malis carnalis nati opus hebat
Augustinus in sermone de epv Ite id
baptisai uoluit / qd uoluit face qd
faciend omnibus impabat / ut bonus mgi
doctrina suam no tam ubis in sinuaret
q uelutis opret **Augo sup iohem** hinc
ergo dignatus baptisai iohem ut cogi-
tant sui qnta alacritate debeant curre
ad baptisai dmi qm ipse no dedignato e
suscipe baptisai sui **sermone** Ite bap-
tisai uoluit ut baptisate suo iohis
baptisai compararet **Crisostomus in om**
Quia uo baptisai pme erat et inde
mactom delictis inducebat ne aliq
estimarct q hac roe popus ad iorda-
nem uenit / q ueniet dicit Ego at
debeo baptisai et tu uenis ad me
ut si dicit **Crisostomus sup matthm** ut
tu me baptisares est udonat ro / ut
iustus efficiar / et dignus celo ut aut
ego te baptisarem que e ro / ome bo
de celo descendit introm no de ca as-
cendit in celu **Chrysostomus** Demuz de
iohe baptisai phibet ut deus et ita
in se si opte ut homo edocet unde
sequit respondes aut iohes dixit ei
Sine mo **sermone** Pulchre dicit
mo ut ostendet xpm maq iohes iohes
a xpo in spiritu baptisandid Sine alio
Sine modo ut qui forma sui assumpsit
oplam et humilitate eius. Alioqo fato
te mdie iudicij meo baptisate eo bap-
tisandid uol sine mo dicit dms. hec
e aliud baptisai. quo e baptisandus
sum / tu me baptisad in aqua / ut ego te
baptisem p me in sanguine tuo **Crisostomus sup**
matthm In quo etiam dicit q postea
popus bapuit. iohem quis et mapa-
risis libris h' manm fessid scriptid sit
sed mo sine ut ad iusticia baptisandid
no ubis sed factis ad impleam / pnt
sustipiam postea pdicatio unde seq
Sic em dicit uas imple ome iusticia

unde hic significat ut si fuit baptisatus
ad impleam iusticia / sed si. u. que admodum ba-
ptisatus iusticia pnt facti impleam / postea
predicauit sic et ome alia iusticia ston
illud cepit iohes face et docere aut ita dicit
opte nos implere ome iusticia / sicut ius-
ticia baptisai. i. dispensat / hinc ne
sic em impleam iusticia nascendi ceciderit
et sicut **Chrysostomus** Erat et p cam ome
implenda iusticia per que pnt lex potat
implere **sermone** non aut addidit ius-
ticia legis sue nature ut utiq in
teligamus **Remigius** uel sic dicit nos
implere ome iusticia. i. ostendo exem-
tis implende iusticia in baptisai / sine
qua no aperit celestis regni aditus uel
etia ut distat supbi exemplis humilit
ut no dedignen baptisai ab humilibus
mbris meis. du uiderit me bap-
tisai a te iohes pnt meo / illa aut e. va-
humilitas qua comes obedi sequit. un
sequit. Sine dimisit eu. i. ad uolunt
assensum pbit ut baptisaret eu
Baptisatus e iohes **Augo in sermone**
de populi Quia ut dicitur e. tu sal-
uator in abluit iam tunc **sermone** in
mrm baptisai tota aq mudat ut se
curus post modum pnt lauati gra in
stet. opte etia in xpi baptisai ca
designari / q p baptisai opate fideles
unde dicit Baptisatus e iohes q fessid
ascendit de aqua **Crisostomus sup matthm**
factid xpi ad mstru pmet om / q
postmodum fiant baptisandi / 2o dicit
q fessid et non dicit simpliciter ascen-
dit / quia ome qui digne baptisai
in xpo q fessid de aq ascendit / q fia-
ut ad uirtutes. et ad dignitate subleua-
celestem Qui em maq mgressi fuerit
carnales / et filij adam peccati q fessid
de aq ascendit / spuales filij dei facti
si aut quida ex sua culpa nihil q
fiat bonitati baptisai p quo ad
baptisai **habamus** Quia g nobis
dms sui corpus in sinetu baptisai la-
uati dedit nobis quoq post
acceptu baptisai celi aditu patere
e pnt pnt dari demituit unde se

ual ramu ferens olyue que orbis terrarum
tranquillitatem amicans q̄ omnia typus
erant futurorum. et sic em̄ coluba appet
liberatore nobis demerit. et p̄ ramo oly
ue adoptam̄ ḡm̄ hūano affert. **Augustinus**
in s̄c̄o de trinitate Est aut̄ n̄m̄p̄tū
et tollit̄ cur̄ sp̄s̄ s̄c̄i dicit̄ miss̄, tū
t̄p̄m̄ d̄m̄ corp̄ali sp̄c̄ie excludit̄ coluba
descendit. facta est em̄ quedā creatūe
sp̄c̄ie ex temp̄e magna visibilis̄ ostendit̄
sp̄s̄ s̄c̄i. h̄c̄ op̄o aut̄ invisibilis̄ ex
pressa et oculis oblatā mortalibz miss̄o
sp̄s̄ s̄c̄i dicit̄. Non ut apperet mor
talis eius sub̄. sed ut corda hom̄m̄ ex
t̄ribus visibz̄ mota ad oculū c̄ntat̄
ḡntent̄. Non aut̄ p̄t̄ assumpta ē c̄nta
magna sp̄s̄ s̄c̄i appuit̄, ut in v̄itate
s̄c̄i sp̄s̄ s̄c̄i sicut assumpta ē illa hūa
fōma ex v̄ḡme. Nam em̄ columbam
b̄ficauit̄ sp̄s̄ aut̄ sibi in p̄p̄one s̄c̄ie
v̄itate in c̄ntū quibz̄ p̄m̄ de q̄q̄
illa columba sp̄s̄ dicit̄ sit ut ostendit̄
p̄ columbam sp̄m̄ demonstratū. nō aut̄
ita possim̄ s̄c̄i dicit̄ sp̄m̄ s̄c̄i et d̄m̄ et
columbam, sicut dicit̄ filius d̄m̄ et h̄c̄oz̄
vel sicut dicit̄ filius agnū dei. nō s̄c̄i
aōh̄e baptista dicente. sed ead̄ s̄c̄i eua
vidente agnū d̄m̄ m̄p̄talip̄s̄. Illa
quidem p̄p̄ia oculis exhibita est mō.
nō eis p̄ fōmas. sed p̄ sp̄itales c̄ma
gines corp̄is. De illa nō coluba n̄t̄
v̄m̄q̄ dubitauit̄ q̄n̄ oculis visa sit. n̄
sicut dicit̄ filius petram. scriptū est
em̄ petra erat x̄p̄s̄. Ita possim̄ dicit̄
sp̄m̄ columbam. Illa em̄ petra iam
erat marcata. et p̄ actionis modū
cupata est nomine x̄p̄i quā signabat̄.
Non aut̄ sit illa columba q̄ adh̄c̄ t̄m̄
mō significando rep̄te existit maḡ
autem simile h̄ videt̄ flame illi. q̄
in rubo appuit̄ moysi. et illi quā p̄p̄o
m̄heremo s̄c̄abat̄ fulgibz̄ ac tonit̄
q̄ fiebant d̄m̄ lex daret̄ in monte
adh̄c̄ em̄ corp̄alis existit
petres. ut aliquid significaret atq̄
s̄c̄i. Phas̄ ergo corp̄ales fōmas
miss̄us dicit̄ sp̄s̄ s̄c̄i. p̄p̄o uero sp̄s̄
corp̄orales ad dem̄and̄ q̄ opus s̄c̄i
ad sp̄s̄ appuerit̄ et c̄ postea des̄e

v̄m̄t̄ **Jerom̄** Sedit aut̄ columba sup̄
caput̄ ih̄d̄ ne quis putaret̄ vocem p̄t̄is
ad ioh̄em factā nō add̄m̄ v̄nde sequit̄
Et uenient̄ sup̄p̄. Et ecce vox de celis
dicens̄ hic ē filius meq̄ dilect̄. **Augustinus**
in s̄m̄one de x̄p̄i Non em̄ q̄ ante moy
sen aut̄ p̄phetas nec typos aut̄ siḡas
venturū m̄cane p̄ filiu d̄c̄it̄. sed palā
uēniss̄ m̄c̄it̄ dicens̄ hic ē filius meq̄
Hieronymus ut ex h̄is q̄ confirmabunt̄
in op̄o cognoscemus̄ post aque lauac̄is
et de celestibz̄ portis s̄c̄i in nos sp̄m̄
uolare. et celestis nos ḡt̄e v̄nct̄e per
s̄c̄i et p̄r̄ v̄nct̄e adopt̄e dei filios
s̄c̄i **Jerom̄** aym̄ sterū t̄m̄t̄ in
baptismate dem̄t̄ d̄m̄ baptizatur
sp̄s̄ descendit̄ in h̄m̄ columbe, patris
vox testimoniu filii p̄bentis̄ audit̄
Augustinus in s̄c̄o de x̄p̄i. Sic m̄p̄o p̄ m̄d̄m̄
lauac̄o misteriu nō affuit̄. Des̄it̄ ē
m̄t̄at̄. tū m̄m̄ lauac̄o apl̄cat̄ t̄m̄
t̄at̄ sacramentū. voluit̄ em̄ d̄m̄ circa
s̄c̄i exhibē q̄ postea erat hūa gem̄ p̄
c̄pt̄is. **Augustinus** in l̄o de s̄c̄o ad pet̄
Quis aut̄ p̄s̄ et filius et sp̄s̄ s̄c̄i
sit v̄na nā s̄c̄i s̄c̄i. tamē tene t̄
c̄c̄ p̄p̄nas p̄rem̄ q̄ p̄lū c̄c̄ qui dicit̄
hic ē filius meus dilect̄, et filius p̄lū
c̄c̄ super que illa vox in s̄c̄i p̄s̄
et sp̄m̄ s̄c̄i p̄lū c̄c̄ q̄ qui in sp̄c̄ie co
lumbę sup̄ x̄p̄m̄ bapt̄i descendit̄. **Augustinus**
Tertullianus de t̄m̄t̄e h̄c̄ aut̄ op̄a s̄c̄i
t̄m̄t̄at̄ in sua quippe s̄c̄i p̄r̄ et filius
et sp̄s̄ v̄nct̄ s̄c̄i s̄c̄i. h̄m̄p̄ali m̄t̄al
lo t̄p̄m̄. uel locoz̄. in eis aut̄ uocabus
sp̄c̄i s̄c̄i s̄c̄i p̄r̄ et filius et sp̄s̄ s̄c̄i
nec simul dicit̄ pat̄m̄ et in t̄m̄t̄is vi
sibilibz̄ sua separatim locoz̄ sp̄c̄i s̄c̄i
qua similitudine v̄nct̄ cognoscit̄ in
separabilem in s̄c̄i t̄m̄t̄em p̄p̄alibz̄
creat̄ sp̄m̄ separabilē dem̄t̄. Qu aut̄
p̄lū p̄s̄ vox sit ostendit̄ ex h̄c̄ q̄d̄
hic ē filius meq̄ **Hieronymus** in l̄o
de trinitate. S̄c̄i in s̄c̄i nōt̄e q̄ testat̄
ē c̄c̄ c̄c̄ filius sed et p̄p̄tate ḡnta ei
nos filii dei sum̄. sed nō talis est
hic filius hic em̄ et sp̄s̄ et uerus

est filius origine no adoptioe, vitate
 no nicipatiae. nativitate no creaco
Augus sup Iohm Pater diligit filium
 sed quo pr filiu. no quo dno suu. quo
 vna. no quo adoptatio et io subdit
 In quo michi complacui **Vernigius** vel
 si ad huaitatem xpi referat. si lega
 in quo michi complacui. talis est sensu
 in quo in complacui ipse istu solud rep
 sine pte. Si ud legat. in quo gmp
 in qplacuit subaudit. placitid meo q
 stitue. ut per eud agem q agenda st
 r gemis humanu redmere **Augus de**
cor euang Hec aut uba et alij duo
 marcus et lucas similit narrant sed
 de ubis vacis que de celo facta e narra
 loacem. salua en sma. qd em mattheu
 ait dicit. hic e filius meus dilectus
 ad cand tamen sma. explicanda valet
 vox em celestis vno horu dixit. sed
 euangelista onde voluit. ad id valere
 qd dicit. hic e filius meus dilectus
 ut illis potius qui audiebant. indicare
 qd ipse eet filius dei. atqz ita dicit re
 ferre voluit. tu es filius meus. at si
 illi dicitur hic e filius meus. Non
 em xpo mdicabat. q stebat. sed au
 diebant qui aderant. ppter quos est
 vox facta. Nam ud q alius dicit. In
 quo michi qplacui. alius mte qplacit
 michi. Si queris quid horu illa voce si
 bi voluit. qlibet accipe. dimo intel
 ligas eos qui no eandem locaco. actu
 lenit. eandem retulisse sma. **Q**
 em deus in filio sibi qplacuit. admo
 net aliquis exco. qd dicit mte qpla
 cui. q aut in filio pr qplacuit. horu
 admanet exco qd dicit mte qpla
 cui michi seu intelligit h dicitid
 ee ab omnibus euangelist. tamquod
 dicitur mte placitid meo qstiu. h
 e mplete qd michi placet **Capitulum**
quintum **Crisp**

Vno ductus est ihu
 in desertu. postq
 baptus e dno iohne
 in aq aspud duca
 in desertu ut bay

tzaret igne temptacois. Unde dicit
 Ductus est ihu in desertu apud ut
 temptaret adu. Tunc sz qn pater
 clamauit de illo hic e filius meus di
 lectus **Crisp** Quisquis ergo p bapm
 maiores sustinet temptacois. no tur
 beis ctem ppter hor accepisti arma ut
 no vaces. sed ut pleris. Ideo aut tep
 tacom a te deus no phibet. qm qui
 dem ut distas. qm milis facta es for
 nor. Dem ut magnitudine donoz. no
 extollas. Tercio ut dyas experientia.
 agnoscat. q pte ab eo abstipisti. Qu
 to ut p hor fornor reddaris. Qnto
 ut reddi tibi thesauri signu accipias
 Neqz em dyas sup veniet tibi ad tep
 tandu. nisi to. maiu honore effectid
 videt **hyllariu** in sctatis em maiore
 dyas temptanta crassant. quia vno
 e ei magis ex optata desinet **Greg**
m om Dubitau aut a quibusda plet
 a quo spu sit ihu ductus in desertu
 pte hoc q subdit. Assumpsit eu dux
 in scdm de ciuitate. sed vero et absqz
 ulla questioe que ment accipit. ut a
 spu sct ductus in desertu accedat. ut il
 luc eu suus sps ducet vbi huc ad
 temptandu sps malignus inuenit
Augus in iij de in ee Cui se ipse
 quoqz temptand pbiuit. ut ad supandas
 temptacois eius mediator eet. et n
 plud pad mitoru vni ead q exemplid
Crisp sup m Et aut ductus apud
 sct no q minor maioris pcepto. No
 ead plus dicit ductus. qui alicq pte
 dicit. sed ead ille qui alicq tonali
 ex hortaco placet sicut septid est
 de andrea. q inuenit symone scem
 suu et adduxit eud ad ihu **Tommas**
 Quia aut no inuitus aut captus
 sed voluntate pmgadi **Crisp super**
ant ad homies em dyas vadit ut
 temptet eos. qm aut adu sus xpm
 dyas ire no patit. io contra dyam
 xpus pcesse. Unde dicit. Ut temp
 tate adu **Greg m om** Sciend
 nob e q tribus modis temptatio agi.
 . suggestione. delatone. consensu.